

- 1 juni
Buitenlandse excursie KNBV
www.knbv.nl
- 2 juni
OBN Veldwerkplaats: Heischraal grasland
www.natuurkennis.nl
- 2 juni 2022
BOSLES voor geïnteresseerde leken
www.klingebomen.nl
- 5 juli 2022
BOSLES voor geïnteresseerde leken
www.klingebomen.nl
- 9 juni
Partnerbijeenkomst FSC
FSC.nl
- 9 juni
Studiedag Veerkrachtig bos
https://knbv.nl
- 10 juni
Extra Online Rondhoutveiling
houtveiling@bosgroepen.nl
- 13 juni
Westhofflezing
www.ru.nl/Westhofflezing
- 14 juni
Veldwerkplaats OBN: Natuurherstel Greveschutven en omstreken
www.natuurkennis.nl
- 15 juni
Biodiversiteit in het water
www.wew.nu
- 16 juni
Cursus Natuurwetgeving – gevordenden
www.natuurinclusief.nl
- 21 juni of 28 juni
Debat voedselbossen
www.knbv.nl
- 23 juni
Eerste kennisdag LIFE Resilias invasieve soorten
www.resilias.nl
- 29 juni
Cursus: Ziekten, plagen en groeistoornissen in het bos
www.probos.nl
- 6 juli
Werkschuurbijeenkomst opsoeien voor hoogwaardige houtkwaliteit
www.vbne.nl

foto's Bart de Haan

Water Weg

Weer eens een voorbeeld van een scheiding der werelden. Aan de ene kant een waterminnend bos, voor natuur. Aan de andere kant een watergereguleerde groene basis, strak en efficiënt, voor voedselproductie. En op de grens een dijk met een heel forse stuw met knijpconstructie. De vraag luidt deze keer: waarom zou deze stuw zo kloek zijn uitgevoerd?

Hier is sprake van de voorbereiding voor de reconstructie van het vloedbos. Wanneer de getijdewerking vanuit de kreekloop hier weer hersteld is, dient het agrarische achterland goed beschermd te zijn tegen de dagelijkse hoge waterstanden aan de boszijde.

Deze stuw is geplaatst om tijdens vorst het naastgelegen grasland snel onder water te kunnen zetten, om er een mooie natuurijsbaan van te kunnen maken.

Hier is het vasthouden van water voor agrarische natte teelten gerealiseerd. Vanwege de van nature periodiek hoge grondwaterstanden in dit gebied speelt de landbouw hier nu op in door dit water vast te houden. Het naastgelegen Natura 2000-gebied gaat er dankzij deze waterretentie ook van profiteren.

Deze voorziening was nodig om vervuild water uit de omgeving niet het natuurgebied in te laten stromen. Recent is gebleken dat een bovenstrooms gelegen industrieterrein een ernstig verontreinigde bodem heeft, die via ontwatering het Natura 2000-gebied insijpelt. Er is snel en daadkrachtig aangepakt.

Het schone water dat dit Natura 2000-gebied doet floreren stroomde door een bosbeek die in enkele decennia heel diep was ingesleten als gevolg van een zeer ruime bovenstroomse waterafvoer die periodiek met hoge snelheid door de beek heen stroomde. Die forse waterafvoer is zo ingericht om de daar aanwezige landbouw te bedienen, doch de diep ingesleten beek leidde tot verdroging van de alluviale bossen. Dus is er een stevige stuw gezet als oplossing om het water alsnog in het bos vast te houden.

Praktijkraadsel door Erwin Al en Ido Borkent, met dank aan Bart de Haan van Natuurmonumenten, die ons op deze forse knijpconstructie en diens achtergrond attent heeft gemaakt.

Antwoord: Het mag duidelijk zijn dat we het hier over alluviale bossen hebben, gelegen in Twente. De verwachting is dat daar binnen afzienbare tijd nog geen getijdewerking zal spelen. Natte teelten zijn in ontwikkeling, maar voor zover ons bekend momenteel voornamelijk in veengebieden. Verwild water zou kunnen, maar dan is zo'n stuw met een lage opening niet echt effectief. Een stuw om te kunnen schaatsen zou fantastisch zijn, maar waar zou al dat water vandaan moeten komen?

Het betreft hier een Natura 2000-maatregel. Aan de benedenstroomse kant van de constructie ligt een stuk prioritaire vochtig alluviaal bos (H91E0). Het beekje dat hier doorheen stroomt was diep geërodeerd door het hoge debiet. De oorzaak hiervan is de landbouw in het brongebied van deze beek. Het water wordt vanuit dit agrarische gebied in grote hoeveelheden tegelijk afgevoerd, waardoor de beekloop steeds dieper is ingesleten. Deze knijpconstructie moet de pieken nu gaan temperen. Dankzij meegevoerd slib is de beek inmiddels verondiept. Antwoord e is dus het juiste antwoord. Of dit nu recht doet aan het gewenste systeemherstel dat Programma Natuur voor het Natura 2000 broodnodig vindt? Nou, nee... de waterafvoer vanuit de bovenstroomse landbouw is nog steeds hoog, waardoor bovenstroomse inzijging en daarmee ook de kwel in het natuurgebied onvoldoende plaatsvindt. De bewerking dat de waterkwaliteit verbetert, omdat fijne deeltjes voor de stuw kunnen bezinken, is niet bewezen. Bij een grote bui klapt het nog steeds met grote vaart het Natura 2000-gebied in (en daarmee in het vochtige alluviale bos). En mocht er al iets bezinken, bij de volgende bui kan het materiaal alsnog het bos inspoelen.

Hoewel het dus om een Natura 2000-gebied gaat is deze constructie niet voor de natuur aangelegd: het probleem van sterk verminderde kwel is niet opgelost. Wel is het belang van het als vanouds kunnen voortzetten van landbouw in het brongebied gekeerd. De constructie is aangelegd met natuurgeld. Dat dan weer wel.